UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Guía Docente			
Datos Identificativos			2023/24
Asignatura (*)	Literatura Española dos Séculos XX e XXI	Código	613G01040
Titulación			

Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuadrimestre	Cuarto	Obrigatoria	6

Idioma	Castelán		
Modalidade docente	Presencial		
Prerrequisitos			
Departamento	Letras		
Coordinación	Mascato Rey, Rosario	Correo electrónico	rosario.mascato@udc.es
Profesorado	Mascato Rey, Rosario	Correo electrónico	rosario.mascato@udc.es
Web	https://pdi.udc.es/es/File/Pdi/2F2UL		
Descrición xeral	Estudo dos autores/obras/períodos/movimentos literarios máis significativos/representativos da literatura española dos séculos XX e XXI.		

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecer e valorar críticamente os autores/obras/períodos/movimientos literarios máis significativos/representativos da literatura española dos séculos XX e XXI, atendendo a unha perspectiva crítica histórico-social.	A1 A2 A5 A11 A15 A16 A17	B1 B3 B5 B6 B7 B10	C6
Coñecer e valorar críticamente os autores/obras/períodos/movimientos literarios máis significativos/representativos da literatura española dos séculos XX e XXI.	A1 A2 A11 A15 A16	B1 B3	C6
Ser capaz de realizar un comentario dun texto de literatura contemporánea, inseríndoo no seu marco histórico-literario e cultural.	A1 A11 A15 A16	B5 B7 B10	C6

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Introdución.	1. Panorama da historia política e social de España (séculos XX-XXI) 2. Conceptos básicos: da historia da literatura á socioloxía da cultura
2. A literatura da Idade de Prata	1. Procesos de consagración e canonización. Vangarda vs. retagarda 2. A prensa como eixo de produción 3. A ausencia historiográfica das mulleres
3. Literatura, guerra e dictadura	1. Exilio e redes internacionais da cultura 2. A narrativa da memoria en voces de muller 3. Poesía, resistencia e resiliencia

4. A literatura española de 1975 a 2023	1. Literatura e transición democrática 2. Realismo, compromiso e intervención 3. Feminismo e precariedade: novas narrativas

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Lecturas	A2 A15 A16 A17 C6	0	40	40
Obradoiro	B1 B3 B6	30	10	40
Traballos tutelados	A1 A2 A5 A11 A15 A16 A17 B1 B3 B5 B6 B7 B10 C6	0	22	22
Sesión maxistral	A1 B7 C6	21	24	45
Atención personalizada		3	0	3
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Lecturas	É preceptivo ler as lecturas obrigatorias, polas edicións recomendadas, para as datas marcadas e sempre con antelación á explicación do tema no que se explica a lectura.
Obradoiro	Mediante a combinación de diversas metodoloxías (discusión dirixida, debate, exercicios, etc.) o alumnado levará a cabo distintas actividades sobre diferentes aspectos do programa baixo a supervisión da docente. Tres destas actividades erán recollidas ao final da sesón correspondente para a súa corrección e calificación como parte da avaliación da materia.
Traballos tutelados	Traballo puntuable, escollido coa tutela do profesorado. Contará coas instrucións sobre tipoloxía, formato e prazos de entrega a través do Campus Virtual.
Sesión maxistral	O profesorado explicará os fundamentos teórico-prácticos obxecto de estudo da asignatura.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	O alumno acudirá periódicamente a tutorías para aclarar dubidas sobre os temas suscitados nas aulas.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	**Cualificación**
Traballos tutelados	A1 A2 A5 A11 A15 A16 A17 B1 B3 B5 B6 B7 B10 C6	Traballo puntuable, escollido coa tutela do profesorado. Contará coas instrucións sobre tipoloxía, formato e prazos de entrega a través do Campus Virtual.	50
Obradoiro	B1 B3 B6	Valorarase a capacidade crítica do estudantado mediante diversos exercicios prácticos: análise e comentario de textos, elaboración de reseñas, revisións críticas, preparación de materiais de estudo, etc. Tres destes exercicios serán recollidos ao remate da sesión en que se realicen, a fin de proceder á súa corrección e calificación, que computará para a avaliación do 50% da materia.	50

Observacións avaliación

1. En todas as actividades escritas (traballos, exercicios, comentarios...), será valorado o uso correcto e axeitado da lingua española, especialmente para fins académicos.
2. Non será admitida a entrega de traballos fora de prazo. 3. Calquera falta de honradez académica (plaxio, utilización de textos ou ideas dotros autores sen indicar a procedencia, copia en tarefas, traballos ou outras variábeis destas características) será penalizada de acordo á normativa vixente na UDC.4. Obterá a calificación de NP (non presentado) o alumnado que non entregue o traballo tutelado, aínda que teña feitas as restantes actividades. Será preciso obter un mínimo de 4 puntos (sobre 10) en cada unha das metodoloxías de avaliación para poder superar a materia.5. O alumnado que teña que avaliarse da materia en segunda oportunidade recuperará tan só as actividades que tiver suspensas. Nese caso, o profesorado facilitará as indicacións oportunas a propósito das características do traballo e tarefas por medio da plataforma Moodle, indicando as datas e procedementos de entrega, para que o alumnado poida organizarse con tempo suficiente.6. A materia poderá ser adaptada ao estudantado que precise da adopción de medidas encamiñadas ao apoio á diversidade (física, visual, auditiva, cognitiva, de aprendizaxe ou relacionada coa saúde mental). De ser o caso, deberán contactar cos servizos disponíbeis na UDC/no Centro: nos prazos oficiais estipulados de maneira previa a cada cuatrimestre académico, coa Unidade de Atención á Diversidade (https://www.udc.es/es/cufie/ADI/apoioalumnado/); no seu defecto, coa Titora ADI da Facultade de Filoloxía (no seguinte enderezo electrónico: pat.filoloxia@udc.gal). 7. O nivel mínimo de competencia lingüística recomendado para cursar esta materia, no caso do estudantado Erasmus e de convenios internacionais, é un B2 dacordo co Marco Europeo para o Ensino e Aprendizaxe de Linguas.8. Con acordo ao recollido nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria, esta materia incorporará a perspectiva de xénero nos seus contidos e organización. Neste sentido, traballarase para identificar e correxir prexuizos e actitudes sexistas, en pro dos valores de respeto e igualdade.Alumnado con dispensa académica de exención de asistenciaOs procedimentos e porcentaxes de avaliación serán os mesmos que para o restante alumnado. O profesorado porá ao dispor deste estudantado tanto as instrucións para a realización como os procedimentos e datas de entrega a través da plataforma Moodle. As titorías concertaranse por correo electrónico e terán lugar en horario axeitado tanto para o alumnado como para o profesorado.Oportunidade extraordinaria de decembroO alumnado en disposición de optar a examinarse da materia na convocatoria extraordinaria en decembro será avaliado a través da realización dun exame que suporá o 100% da calificación.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Alonso, Cecilio (Ed.) (2010). Historia de la literatura española. Vol. 5. Hacia una literatura nacional (1800-1900. Madrid: Crítica - Alonso, Cecilio (2015). Travesías de la modernidad: prensa y letras en España (1890-1914),. Valencina de la Concepción: Renacimiento - Celma Valero, Pilar (1991). Literatura y periodismo en las revistas del fin de siglo. Estudios e índices (1888-1907),. Madrid: Júcar - Huerta Calvo, Javier (Dir.) (2003). Historia del Teatro Español. Madrid: Gredos - Mainer, José Carlos (1993). La Edad de Plata (1902-1939). Ensayo de interpretación de un proceso cultural. Madrid: Cátedra - Mainer, José Carlos (2010). Historia de la literatura española. 6. Modernidad y nacionalismo (1900-1939). Barcelona: Crítica - Gracia, J. & Ródenas, D. (2011). Historia de la literatura española. 7. Derrota y restitución de la modernidad (1939-2010). Barcelona: Crítica - Iravedra, Araceli (2016). Hacia la democracia. La nueva poesía (1968-2000).. Madrid: Visor - Pozuelo Yvancos, José María (Dir.) (2011). Historia de la literatura española. 8. Las ideas literarias (1214-2010). Barcelona: Crítica - Romero Tobar, Leonardo (2006). La literatura en su historia. Madrid: Arco Libros - Vila-Belda, Reyes (Ed.) (2021). Ellas cuentan la guerra. Las poetas españolas y la guerra civil (Antología 1936-2013). Madrid: Renacimiento - Bértolo, Constantino (2021). ¿Quiénes somos? 55 Libros de la literatura española del siglo XX. Cáceres: Periférica - Zavala, Iris M. (Ed.) (1995). Breve historia feminista de la literatura española (en lengua castellana). Madrid: Dirección General de la Mujer - Cobo Bedia, Rosa & RAnea Triviño, Beatriz (Eds.) (2020). Breve diccionario de feminismo. Madrid: Los Libros de la Catarata - Balló, Tania (2018). Las Sinsombrero 2. Ocultas e impecables. Madrid: Espasa - Balló, Tania (2016). Las Sinsombrero. Sin ellas, la historia no está completa. Madrid: Espasa - Balló, Tania (2022). Las Sinsombrero 3. No quiero olvidar todo lo que sé. Madrid: Espasa - Vilchez de Frutos, María Francisca & Nieva de la Paz, Pilar (2012). Imágenes femeninas en la literatura española y las artes escénicas (siglos XX y XXI). Philadelphia: Society of Spanish and Spanish-American Studies - Ciplijauskaité, Biruté (1994). La novela femenina contemporánea (1970-1985): hacia una tipología de la narración en primera persona. Santafé de Bogotá: Anthropos - Ruiz Serrano, Cristina (Coord.) (2022). De escrituras y escritoras: otras miradas, otras imágenes en la literatura española en los albores del siglo XXI. Editorial Academia del Hispanismo - Pozuelo Yvancos, José María (2017). Novela española del siglo XXI. Madrid: Cátedra A docente proporcionará bibliografía específica e textos de lectura obrigatoria a través da plataforma do Campus Virtual.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías